

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพการผลิตและการตลาดมะพร้าวของเกษตรกรในจังหวัดชุมพร
ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้ปลูกมะพร้าวกับกรมส่งเสริมการเกษตรใน
จังหวัดชุมพร จำนวนทั้งหมด 18,681 ราย (สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร 2555 : 25-26)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากร จำนวน 18,681 ราย โดยการ
ใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ Taro Yamane

1.2.1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
ดังนี้

$$\text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{18,681}{1 + (18,681) \times (0.05)^2}$$

รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น = 392 ราย

1.2.2 การสุ่มตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างจากเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวของแต่ละอำเภอ
โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยการจับฉลาก (Simple random sampling) ตามรายชื่อเกษตรกร
จากจำนวนเกษตรกรทั้งหมด 18,681 ราย ดังนั้นจึงได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 392
ราย ตามที่กำหนด ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ลำดับที่	อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ปะทิว	798	17
2	ท่าแซะ	1,520	32
3	เมืองชุมพร	8,024	169
4	สวี	3,965	83
5	ทุ่งตะโก	708	14
6	หลังสวน	2,997	62
7	ละแม	409	9
8	พะโต๊ะ	260	6
		18,681	392

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร (2556)

2. เครื่องมือการวิจัย

ใช้แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยคำถามปลายปิด และคำถามปลายเปิด ซึ่งแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรในจังหวัดชุมพรประกอบด้วยเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร แหล่งรายได้หลักของครัวเรือน ตำแหน่งทางสังคม จำนวนสมาชิกในครัวเรือน แหล่งและระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร จำนวนแรงงานภาคการเกษตร อาชีพหลัก อาชีพรอง จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร จำนวนพื้นที่ปลูกมะพร้าว และรายได้จากมะพร้าวในรอบปีที่ผ่านมา โดยเป็นคำถามแบบหลายตัวเลือก(Multiple choices question) โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบคำตอบที่เป็นจริง

ตอนที่ 2 ความรู้การผลิตมะพร้าวของเกษตรกรในจังหวัดชุมพร

ตอนที่ 3 สภาพการผลิตมะพร้าวของเกษตรกรในจังหวัดชุมพรประกอบด้วย การถือครองที่ดิน อายุของต้นมะพร้าวในไร่ ชนิดของดินที่ใช้ในการเพาะปลูก สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูก แหล่งน้ำ ความเพียงพอของแหล่งน้ำ วิธีการปลูก พันธุ์ที่ปลูก แหล่งที่มาของพันธุ์ การเตรียมพื้นที่ ระยะปลูก การใส่ปุ๋ย การใช้ปุ๋ย การปลูกพืชแซม โรคแมลง การเก็บเกี่ยวและกระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว ประกอบด้วย จำนวนครั้งในการเก็บเกี่ยวแต่ละต้น การคัดเลือก

ผลมะพร้าวแก่เบื้องต้น จำนวนพื้นที่เก็บเกี่ยว จำนวนผลผลิตที่ได้ ลักษณะการจำหน่าย การเก็บรักษา

ตอนที่ 4 สภาพการตลาดมะพร้าวของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว ได้แก่ การซื้อขาย การแปรรูป การกำหนดราคา

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดมะพร้าวของเกษตรกรในจังหวัดชุมพร มีคำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า โดยกำหนดให้แต่ละข้อมี 5 ระดับ ได้แก่ ระดับปัญหามากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน ระดับปัญหามาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน ระดับปัญหาปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน ระดับปัญหาน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน และระดับปัญหาน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน และคำถามข้อเสนอแนะเป็นแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบสามารถตอบคำถามได้โดยเสรี

3. การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

3.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย จากหนังสือ เอกสาร ผลงานทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3.2 กำหนดตัวแปรและสร้างแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยคำถามที่กำหนดคำตอบให้เลือก และคำถามที่เปิดโอกาสให้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

3.3 การทดสอบเครื่องมือ

3.3.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) เพื่อตรวจสอบว่าแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมาสามารถวัดได้ตรงตามที่ต้องการ และครอบคลุม ขอบเขตของเนื้อหาหรือไม่ โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านมะพร้าว ตรวจสอบ และขอคำแนะนำ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นหรือข้อความที่ควรเพิ่มเติมแก้ไข หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์แล้วจึงนำมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ ก่อนที่จะนำไปทดสอบต่อไป

3.3.2 การทดสอบความน่าเชื่อถือ (reliability) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการทดสอบ แก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วไปทดลองกับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ปลูกมะพร้าวแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน แล้วนำผลที่ได้ในส่วนระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารและระดับความรุนแรงของปัญหามาหาความน่าเชื่อถือ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น ค่า Cronbach's

Alpha ของระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารเท่ากับ 0.92 และ ระดับความรุนแรงของปัญหาการผลิตและการตลาดเท่ากับ 8.33 ตามลำดับ จากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้จริง ในการวัดผลการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

4.1 การติดต่อประสานงาน ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับเกษตรกร เพื่อขอความร่วมมือในการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ เพื่อดำเนินการสัมภาษณ์

4.2 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการกรอกแบบสัมภาษณ์ เช่น ปากกา ดินสอ เครื่องเสียง

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการ คือ แนะนำตัวเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับให้เกษตรกรได้เข้าใจ และขอความร่วมมือเกษตรกรให้ข้อมูลที่เป็นจริงครบถ้วน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทบทวนความสมบูรณ์ของข้อมูล

4.4 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2556 - มกราคม 2557

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้อง จัดทำรหัสและบันทึกข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการปลุกมะพร้าวของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชุมพร วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 สภาพการผลิตมะพร้าวของเกษตรกรวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 4 สภาพการตลาดมะพร้าวของเกษตรกร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการผลิตและการตลาดมะพร้าวของเกษตรกรโดยปัญหาวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อเสนอแนะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ความถี่ ร้อยละ เพื่อบรรยายลักษณะต่างๆ ของข้อมูล

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารและระดับความรุนแรงของปัญหามีรายละเอียดดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	คะแนน	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	คะแนน	หมายถึง	มาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	คะแนน	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	คะแนน	หมายถึง	น้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	คะแนน	หมายถึง	น้อยที่สุด

